

Sprawozdanie końcowe urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające ⁽¹⁾**Krewetki****(AT.39633)**

(2014/C 453/07)

I. WPROWADZENIE

1. Funkcję urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające w przedmiotowej sprawie pełnił początkowo pan Michael Albers. Zorganizował on i przeprowadził spotkanie wyjaśniające oraz przedstawił sprawozdanie okresowe właściwemu członkowi Komisji zgodnie z art. 14 decyzji 2011/695/UE. W związku z odejściem pana Albersa z Komisji przejąłem tę sprawę od dnia 16 października 2013 r.
2. W związku z tym, jeśli chodzi o kroki proceduralne podjęte przed przejęciem przeze mnie sprawy, niniejsze sprawozdanie oparte jest na ustaleniach dokonanych przez poprzedniego urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające.

II. PROCEDURA**A. Etap postępowania dochodzeniowego**

3. W następstwie wniosku o zwolnienie z grzywny, złożonego dnia [...] r. na podstawie obwieszczenia Komisji z 2006 r. w sprawie darowania i obniżania kar pieniężnych w sprawach kartelowych ⁽²⁾, przez grupę Klaas Puul ⁽³⁾ prowadzącą sprzedaż krewetek z Morza Północnego Komisja przeprowadziła w dniach 24, 25 i 26 marca 2009 r. kontrole w kilku obiektach handlowych i domach prywatnych uczestników domniemanego kartelu w Belgii, Danii, Niemczech i Niderlandach. W dniu 17 marca 2009 r. Komisja przyznała przedsiębiorstwu Klaas Puul warunkowe zwolnienie z grzywny.

B. Pisemne zgłoszenie zastrzeżeń

4. W dniu 12 lipca 2012 r. Komisja wystosowała pisemne zgłoszenie zastrzeżeń dotyczące przedsiębiorstw Heiploeg Holding BV, Heiploeg Beheer BV, Heiploeg BV i Goldfish BV („Heiploeg”); Klaas Puul Holding BV, Klaas Puul Beheer BV i Klaas Puul BV („Klaas Puul”); Stührk Delikatessen Import GmbH & Co. KG. („Stührk”); Holding L.J.M. Kok BV i L. Kok International Seafood BV („Kok Seafood”). Komisja oskarżyła te przedsiębiorstwa handlowe prowadzące sprzedaż krewetek z Morza Północnego o podzielenie się rynkami i klientami oraz o skoordynowanie swoich cen dla detalistów oraz cen kupna od rybaków.

C. Dostęp do akt

5. W lipcu 2012 r. DG ds. Konkurencji przyznała adresatom pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń dostęp w swojej siedzibie do akt za pomocą płyty DVD oraz dostęp do oświadczeń wydanych przez przedsiębiorstwo Klaas Puul. DG ds. Konkurencji dała również doradcom zewnętrznym adresatów pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń możliwość wysłuchania nagrań rozmów telefonicznych pomiędzy dyrektorem generalnym Kok Seafood i innymi uczestnikami kartelu oraz do dokonania w jej biurze danych przeglądu notatek z takich rozmów. Tylko Heiploeg skorzystał z możliwości wglądu do oświadczeń przedsiębiorców, wysłuchania nagrań dźwiękowych i dokonania przeglądu notatek z rozmów.
6. [...] ⁽⁴⁾. Tylko Heiploeg skorzystał z możliwości ustosunkowania się do tych dokumentów, co uczynił w dniu 21 lutego 2013 r. W dniu 8 listopada 2013 r. DG ds. Konkurencji przesłała do Heiploeg pismo, w którym przedsiębiorstwo Klaas Puul wyjaśniło okoliczności odkrycia tych dokumentów. Komisja umożliwiła Heiploeg ustosunkowanie się do tego pisma przed dniem 14 listopada 2013 r.

D. Złożenie ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym

7. Spotkanie wyjaśniające odbyło się w dniu 7 lutego 2013 r., a uczestniczyli w nim wszyscy adresaci pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń.

E. Dostęp do odpowiedzi przedsiębiorstwa Stührk na pisemne zgłoszenia zastrzeżeń

8. W dniach 27 września i 4 października 2013 r. DG ds. Konkurencji udostępniła fragmenty odpowiedzi przedsiębiorstwa Stührk na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń wszystkim innym stronom i zapewniła im możliwość zgłoszenia do nich pisemnych uwag ⁽⁵⁾. Jedynie Heiploeg i Klaas Puul zgłosiły pisemne uwagi ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Zgodnie z art. 16 i 17 decyzji Przewodniczącego Komisji Europejskiej z dnia 13 października 2011 r. w sprawie funkcji i zakresu uprawnień urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające w niektórych postępowaniach z zakresu konkurencji (Dz.U. L 275 z 20.10.2011, s. 29). („Decyzja 2011/695/UE”).

⁽²⁾ Obwieszczenie Komisji w sprawie darowania i obniżania kar pieniężnych w sprawach kartelowych (Dz.U. C 298 z 8.12.2006, s. 17).

⁽³⁾ Klaas Puul Holding BV, Klaas Puul Beheer BV i Klaas Puul BV.

⁽⁴⁾ [...].

⁽⁵⁾ ID 2279-2292.

⁽⁶⁾ Heiploeg w dniu 14 października, a Klaas Puul w dniu 18 października 2013 r.

III. KWESTIE PROCEDURALNE PODNIESIONE PRZEZ STRONY

A. Przeniesienie dowodów z domu prywatnego

9. Przedsiębiorstwo Kok Seafood twierdziło, że brak było podstawy prawnej do przeniesienia w trakcie kontroli dowodów z domu prywatnego jego dyrektora zarządzającego do lokali przedsiębiorstwa i że w związku z tym Komisja powinna wspomniane dowody odrzucić. DG ds. Konkurencji poinformowała mnie, że tylko pięć dowodów wykorzystanych do pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń zostało przeniesionych z domu prywatnego do lokali przedsiębiorstwa⁽¹⁾. Jako że Komisja nie opiera się na tych dowodach w projekcie decyzji, kwestia ta straciła znaczenie.

B. Poufność wymiany informacji między prawnikiem a klientem

10. Przedsiębiorstwo Kok Seafood twierdziło, że zapisy dźwiękowe rozmów telefonicznych dyrektora zarządzającego z innymi domniemanymi uczestnikami kartelu, raporty z tych rozmów sporządzone przez dyrektora zarządzającego Kok Seafood lub jednego z jego pracowników, a także sporządzone przez Komisję przetworzone kopie tych zapisów dźwiękowych objęte są poufnością wymiany informacji między prawnikiem a klientem i dlatego nie mogą być wykorzystane jako dowód.
11. Według utrwalonego orzecznictwa dokumenty są jednak objęte poufnością wymiany informacji między prawnikiem a klientem jedynie w przypadku, kiedy zostały sporządzone *wyłącznie* w celu zasięgnięcia porady prawnej u adwokata w ramach wykonywania prawa do obrony⁽²⁾, które mają związek z przedmiotem postępowania na podstawie art. 101/102 TFUE⁽³⁾. Jako że przedsiębiorstwo Kok Seafood przyznało w swojej odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń, że zamierzało wykorzystać te informacje jako dowód w sporze dotyczącym umowy, a więc nie jedynie w celu zasięgnięcia porady prawnej u adwokata w ramach wykonywania prawa do obrony w sprawie kartelowej dotyczącej krewetek z Morza Północnego, można z tego wysnuć wniosek, że powoływanie się przez Kok Seafood na prawniczą tajemnicę zawodową jest nieuzasadnione.

C. Wykorzystanie potajemnie zarejestrowanych rozmów telefonicznych

12. Przedsiębiorstwo Heiploeg twierdziło, że sporządzone przez dyrektora zarządzającego Kok Seafood zapisy dźwiękowe rozmów telefonicznych nie mogą zostać wykorzystane przez Komisję jako dowody, ponieważ zgodnie z prawem niektórych państw członkowskich UE zabronione jest potajemne nagrywanie rozmów telefonicznych lub udostępnianie takich nagrań stronom trzecim.
13. W trakcie spotkania wyjaśniającego przedsiębiorstwo Heiploeg potwierdziło, że według posiadanych przez nie informacji nagrywanie rozmów telefonicznych i udostępnianie takich nagrań stronom trzecim nie jest zabronione przez prawo Niderlandów⁽⁴⁾, kraju, w którym zapis dźwiękowy rozmów telefonicznych został sporządzony i zabezpieczony przez Komisję podczas kontroli.
14. Nawet jeśli dyrektor zarządzający Kok Seafood naruszył przepisy prawa krajowego, nie oznacza to, że Komisja nie może użyć tych nagrań jako legalnego dowodu. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasadą mającą pierwszeństwo w prawie unijnym jest zasada swobodnej oceny dowodów, a jedynym kryterium istotnym dla oceny przedstawionych dowodów jest ich wiarygodność⁽⁵⁾.
15. Artykuł 6 ust. 1 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC) również nie zobowiązuje Komisji do odrzucenia dowodów, które strony prywatne uzyskały w sposób niezgodny z prawem, pod warunkiem że postępowanie rozpatrywane jako całość było rzetelne⁽⁶⁾, a mianowicie, że pozwany miał możliwość zakwestionowania autentyczności i oprotestowania wykorzystania materiału dowodowego. Wykorzystanie uzyskanych bezprawnie nagrań nie podważa samo w sobie rzetelności procedury w rozumieniu art. 47 Karty praw podstawowych UE oraz art. 6 EKPC⁽⁷⁾.
16. Ponieważ Heiploeg miał możliwość zakwestionowania autentyczności i oprotestowania wykorzystania zapisów dźwiękowych, można stwierdzić, że zapisy dźwiękowe nie powinny zostać odrzucone jako dowody na takiej podstawie, że przedmiotowe rozmowy telefoniczne zarejestrowane zostały przez dyrektora generalnego Kok Seafood potajemnie i że zostały one następnie udostępnione stronom trzecim.

D. Stronniczy sposób przedstawienia faktów przez Komisję

17. Zarówno Kok Seafood, jak i Heiploeg twierdziły, że przetworzone przez Komisję kopie zapisów dźwiękowych nie są rzeczywistą transkrypcją wypowiedzi ustnych i że Komisja dodała swoją własną interpretację oraz włączyła selektywnie i błędnie dobrane cytaty.

⁽¹⁾ ID 793, 800, 844, 846 i 847.

⁽²⁾ Wyrok z 2007 r. w sprawach połączonych T-125/03 i T-253/03 Akzo Nobel Chemicals Ltd i Akcros Chemicals Ltd przeciwko Komisji, Zb.Orz.s. II-3523, pkt 123.

⁽³⁾ Wyrok z 1982 r. w sprawie 155/79 AM & S Europe Limited przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich, Rec. s. 1575, pkt 23.

⁽⁴⁾ Zgodnie z art. 139c ust. 1 niderlandzkiego kodeksu karnego nagrywanie rozmowy telefonicznej jest bezprawne tylko wtedy, kiedy dokonywane jest przez kogoś, kto nie jest stroną rozmowy.

⁽⁵⁾ Wyrok z 2004 r. w sprawach połączonych T-67/00, T-68/00, T-71/00 i T-78/00 JFE Engineering i inni przeciwko Komisji, Zb.Orz.s. II-2501, pkt 273.

⁽⁶⁾ Trybunał uznał główną zasadę prawa unijnego, zgodnie z którą każdy ma prawo do rzetelnego procesu (Wyrok z 2006 r. w sprawie C-341/04 Eurofood IFSC, Zb.Orz. s. I-3813, pkt 65).

⁽⁷⁾ EKPC z dnia 26 kwietnia 2007 r., skarga nr 71525/01, Popescu przeciw Rumunii (nr 2), pkt 106.

18. W projekcie decyzji Komisja wyjaśnia, że w niektórych miejscach zredagowała oryginalne notatki z rozmów, aby ułatwić czytanie tekstu bez interpunkcji i identyfikację poszczególnych części rozmowy⁽¹⁾. Odnosnie do części, co do których strony krytykowały dokonaną przez Komisję interpretację oryginalnych, sporządzonych z rozmów notatek, projekt decyzji zawiera wyjaśnienia powodów uznania przez Komisję niektórych interpretacji lub wniosków za właściwe⁽²⁾. W świetle przedstawionych wyjaśnień nie podzielam opinii Kok Seafood i Heiploeg, że Komisja przedstawiła fakty w sposób stronniczy.

E. Prawo do bycia wysłuchanym w związku z zamiarem odrzucenia wniosku dotyczącego niezdolności do zapłacenia grzywny

19. W czasie spotkania na temat aktualnej sytuacji, które odbyło się z udziałem Heiploeg w dniu 5 listopada 2013 r., Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji poinformowała Heiploeg, że Komisja zamierza odrzucić jego wniosek dotyczący niezdolności do zapłacenia grzywny. Heiploeg zwrócił się do mnie ze skargą, że Komisja nie umożliwiła Heiploeg przedstawienia w wystarczającym stopniu swojego punktu widzenia na temat zamiaru odrzucenia jego wniosku dotyczącego niezdolności do zapłacenia grzywny oraz jego uzasadnienia.

20. Jestem jednak zdania, że prawo do bycia wysłuchanym dotyczy zasadniczo jedynie kwestii, co do których Komisja zgłosiła zastrzeżenia⁽³⁾, i nie obejmuje ogólnego prawa do przedstawiania opinii na temat stanowiska, jakie Komisja zamierza przyjąć w swojej ostatecznej decyzji⁽⁴⁾. Jako że odpowiednie przepisy zawiadomienia Komisji w sprawie najlepszych praktyk w zakresie prowadzenia postępowań w związku z art. 101 i 102 TFUE⁽⁵⁾ również nie zawierają prawa do przedstawiania opinii na temat zamiaru odrzucenia wniosku dotyczącego niezdolności do zapłacenia grzywny, nie ma moim zdaniem powodu, by stwierdzić, iż Komisja nie przestrzegała przysługującego Heiploeg prawa do skutecznego wykonywania praw procesowych, a w szczególności jego prawa do bycia wysłuchanym.

IV. PROJEKT DECYZJI

21. Zgodnie z art. 16 ust. 1 decyzji 2011/695/UE w sprawozdaniu końcowym podaje się, czy projekt decyzji dotyczy jedynie zastrzeżeń, co do których strony miały możliwość przedstawienia swoich stanowisk.

22. Po przeanalizowaniu projektu decyzji doszedłem do wniosku, że nie dotyczy on żadnych zastrzeżeń, co do których strony nie miałyby możliwości przedstawienia swoich stanowisk.

V. PODSUMOWANIE

23. W oparciu o przedstawioną powyżej argumentację stwierdza się, że wszyscy uczestnicy postępowania mieli możliwość skutecznego skorzystania z przysługujących im w tej sprawie praw proceduralnych.

Bruksela, dnia 26 listopada 2013 r.

Joos STRAGIER

⁽¹⁾ Zob. np. motywy 95, 104, 138, 207, 212, 218 i 322 projektu decyzji.

⁽²⁾ Zob. także motyw 329 oraz motywy, o których mowa w przypisie 521 projektu decyzji.

⁽³⁾ Zob. również art. 27 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu (Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1).

⁽⁴⁾ Zob. wyrok z 2006 r. w sprawie T-15/02 BASF przeciw Komisji, Zb.Orz. s. II-497, pkt 94 i wyrok w sprawie T-392/09 1. garantovaná przeciw Komisji, dotychczas nieopublikowany, pkt 74.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 308 z 20.10.2011, s. 6, pkt 87–90.